

Урикс предао сугестије и предлоге на Нацрт Закона о рачуноводству! Поштоване колеге, укључите се и Ви, о нашем послу се одлучује усвајањем овог Закона!

Радна група Удружења рачуновођа и књиговођа Србије Урикс, 01.09.2019. године доставила је сугестије и предлоге на текст Нацрта закона о рачуноводству Министарству финансија.

Овим путем захваљујемо се колегама који су доставили предлоге удружењу и тиме дали свој допринос да се заједно боримо за нашу струку, као неко коме то право не сме бити ускраћено.

Представници Удружења рачуновођа и књиговођа Србије, присуствовали су и у четвртак и у петак на јавним расправама, и како сад писменим, тад усменим путем, апеловали и дали примедбе на нацрт Закона.

Молимо све колеге да прочитају достављен предлог Министарству финансија и самостално упуте примедбе на исти, на следеће адресе: **aleksandar.janjusevic@mfin.gov.rs**, **vojkan.zdravkovic@mfin.gov.rs** и **ana.brkic@mfin.gov.rs**

Надамо се да ће у складу са позитивном пословном етиком и концептом друштвено одговорног пословања Министарство финансија узети у обзир и размотрити све достављене предлоге на нацрт Закона, а не брзоплето одлучити о усвајању истог, што би изазвалао низ незадовољства у привреди и међу нашим колегама књиговођама.

На располагању за сваку врсту разговора и усмене размене мишљења,

Удружење рачуновођа и књиговођа Србије УРИКС

Линк достављеног коментара у даљем тексту:

ОБРАЗАЦ ЗА КОМЕНТАРЕ НА НАЦРТ ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ

Име и презиме, односно назив организације и институције: Удружење рачуновођа и књиговођа Србије УРИКС

Контакт телефон: 011/7701652

Е-пошта: predlozi@uriks.rs

Назив закона на који упућујете предлоге и сугестије:

Нацрт закона о рачуноводству

Датум: 01.09.2019.

- 1. Општи коментари и сугестије у односу на Нацрт закона као целину**

Основна примедба је да је остављен кратак рок за јавну расправу (односно дат је законски минимум од 20 дана за јавну расправу у складу са Законом о државној управи) и да овај рок треба продужити до краја текуће године.

У формирање предлога и нацрта Закона о рачуноводству потребно је укључити рачуновође из праксе и рачуноводствене агенције.

- 2. Конкретан део Нацрта закона чију измену предлажете и Ваш предлог за измену**

1. Члан 9.

Књижење пословних промена и догађаја (у даљем тексту: пословних промена) на рачунима имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода врши се на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

Рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Изузетно од става 2. овог члана, фактура (рачун) као рачуноводства исправа у смислу овог закона саставља се и доставља у електронском облику и мора бити оверена од стране одговорног лица које својим потписом или другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник, уређује рачуноводство) потврђује њену веродостојност.

Члан 10.

Лице које саставља рачуноводствену исправу одговорно је за истинитост и потпуност података у исправи, за њену рачунску тачност и да она веродостојно приказује насталу пословну промену.

Лице из става 1. овог члана својим потписом, односно другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник, уређује рачуноводство) потврђује рачунску тачност и веродостојност рачуноводствене исправе.

Рачуноводствена исправа, састављена као електронски запис, садржи потпис или другу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање рачуноводствене исправе, односно електронски потпис у складу са законом.

Правно лице, односно предузетник је дужно да, пре уноса података из рачуноводствене исправе у пословне књиге, одреди одговорно лице које треба да изврши контролу веродостојности исправе. Одговорно лице потписом, односно другом идентификационом ознаком (утврђеном општим актом којим правно лице, односно предузетник, уређује рачуноводство) потврђује да је рачуноводствена исправа веродостојна (потпуна, истинита, рачунски тачна и да веродостојно приказује пословну промену).

Коментар: члан 9. став 3 - потребно је прецизирати шта се дешава са документом отпремница-рачун који се мора штампати јер прати робу и то је документ на коме купац потписује пријем робе. Како се достављају грађевинске ситуације које се морају оверавати од стране надзорног органа и инвеститора и готовински рачуни (нпр за смештај на службеном путу или за гориво) који се касније правдају у трошковима правног лица или предузетника.

Члан 10 - није прецизирано како се врши контрола веродостојности фактура као електронског документа, на пример привремених ситуација у складу са чланом 10 који захтевају оверу од стране надзорног органа, инвеститора и извршиоца радова.

Обавезност слања електронских фактура додатно ће повећати трошкове посебно код микро правних лица и предузетника - трошкове набавке рачунарске опреме, софтвера, интернета.

2. Члан 19. став 1

Правном лицу, односно предузетнику одузима се дозвола за пружање рачуноводствених услуга и брише се из Регистра ако:

- 1) престане да испуњава услове за упис у Регистар;
- 2) је упис у Регистар извршен на основу неистинитих података;
- 3) донесе одлуку о престанку обављања ове делатности или престане да постоји као привредни субјект у складу са законом;
- 4) поступа супротно прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Брисање из Регистра врши се на основу решења Агенције.

Коментар: није одређено у ком року се одузима дозвола, односно да ли се оставља неки рок да се поново испуни услов (на пример уколико у фирми више не ради лице са професионалним звањем а није пронађена адекватна замена). Да ли пружалац рачуноводствених услуга моментално престаје да обавља делатност или постоји неки рок у коме може да испуни услов. У

првом случају може доћи до додатних трошкова за клијенте коме се пружају рачуноводствене услуге а миграције података од једних агенција према другима ће додатно нарушити квалитет финансијског извештавања и створити несигурност у погледу измирења пореских обавеза. Процес преузимања документације од једне ка другој агенцији може бити веома сложен нарочито у току пословне године.

3. Члан 18.

У Регистар може бити уписано правно лице које има дозволу за пружање

рачуноводствених услуга издату у складу са овим законом.

Дозволу из става 1. овог члана решењем издаје Агенција правном лицу под условом да:

1) има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга;

2) оснивач, односно власник, као и члан органа управљања правног лица које има регистровану претежну делатност за пружање рачуноводствених услуга, није осуђен

правоснажном пресудом за кривично дело у смислу закона којим се уређује одговорност правних лица за кривична дела, односно, уколико је оснивач, односно власник, као и члан органа управљања правног лица физичко лице да није правоснажно осуђено за кривична дела из става 2. тачка 2) овог члана;

3) има у радном односу са пуном радним временом најмање једног запосленог са професионалним звањем у области рачуноводства или ревизије, које је стечено код професионалне организације чланице Међународне федерације рачуновођа

Коментар : члан 18 став 2 тачка 3 је споран из следећих разлога:

- сертифицивање и регулација звања у области рачуноводства није у складу са директивама Европске уније - директива 2006/123/ЕЗ

Члан 5 Директиве налаже административно поједностављење за приступ тржишту услуга

Члан 26 Директиве говори о томе да би стандард квалитета кроз сертификате требао да буде на добровољној основи

Члан 9 Директивне прописује да услужне делатности не подлежу систему лицензирања и овлашћивања

- књиговодствене агенције углавном воде књиге малим и микро правним лицима и предузетницима. Малих правних лица има 14.110, микро правних лица има 150286 према подацима из финансијских извештаја за 2018. годину. Микро правна лица су до сада примењивала правилник Министарства а мала правна лица правилник за МСП. Од овог закона се оставља могућност да и мала и микро правна лица примењују пуне стандарде. За ову могућност определиће се вероватно само мала и микро правна лица која учествују у консолидацији. С обзиром да консолидованих извештаја има 14000 долази се до закључка да ће јако мали број микро и малих правних лица имати потребу за пуним стандардима. Из тог разлога неекономично је да књиговође полажу испите према АЦЦА стандардима који МРС стандарде неће користити или ће их користити у малом броју (пуне стандарде за сада примењује око 2000 правних лица)

- рачуновође из рачуноводствених агенција се стављају у неповољан положај у односу на рачуновође запослене код правних лица

- трошкови полагања испита, лицензирања, обавезне едукације и чланарине ће додатно повећати трошкове микро и малих правних лица

- у образложењу нацрта Закона наведено је да је циљ побољшање квалитета финансијских извештаја. Стиче се утисак да рачуноводствене агенције достављају лошије финансијске извештаје у односу на извештаје које достављају запослени у правном лицу. Ова констатација из нацрта Закона није поткрепљена истраживањем.

- квалитет корпоративног извештавања правних лица која примењују стандарде (великих, средњих па и малих и микро који улазе у консолидацију) врши се путем обавезне ревизије

финансијских извештаја

- Закон није прецизирао ни стручна звања ни услове за стицање звања рачуновођа

- Законом није прецизирано лиценцирање, континуирана едукација, чланарина и остали трошкови стицања професионалних звања већ је остављено професионалној организацији да сама одређује те трошкове. Овде се поставља питање како је онда у образложењу нацрта констатовано да су ти трошкови незнатни? Да ли је утврђен годишњи износ тих трошкова који ће бити оптерећење за рачуноводствене агенције а самим тим и привреду?

- није прецизиран списак професионалних организација код којих би се полагало за стручно звање и добијала лиценца

- није прецизирано која стручна звања и од којих институција би била призната

- евидентно је додатно материјално и временско оптерећење рачуноводствених агенција без доказаног побољшања квалитета и сигурности услуге

- могућност добијања и укидања дозвола за рад агенцијама и стицања звања и добијања лиценци запослених без прецизних јасно дефинисаних услова и рокова, може довести до правне и пореске несигурности привредних субјеката а свакако ће допринети повећању трошкова

- може доћи до злоупотребе раније стечених звања од стране оних рачуновођа који се рачуноводством више и не баве

- доћи ће до смањења броја рачуноводствених агенција и повећања броја клијената по агенцији што ће такође утицати на квалитет услуге

- Комора овлашћених ревизора нема у свом програму полагање за звања из области рачуноводства већ само за звања из области ревизије, што оставља СРРС монополистичку позицију на територији Србије што није у складу са Уставом Србије. Даље, поставља се

питање шта ће бити уколико СРРС као удружење из неког разлога престане да постоји, западне у потешкоће у пословању и слично. Сертификовање и лиценцирање би требало бити организовано у државним институцијама у оквиру Министарства финансија (код Националне комисије за рачуноводство, Института, Економског факултета...). Припрему за полагање тих испита би могле радити организације које се баве пословима едукације. Цене полагања и лиценци би требале бити у складу са трошковима.

Полагање у иностранству за стицање звања додатно ће повећати трошкове и то микро и малих правних лица која у 99% случајева неће користити пуне МСФИ ни стандарде за МСП.

Увођење сертификата и лиценци је интерес уске групе и монополистичке организације која би убирала намете за чланарину, едукацију и сертификате а без доказаног побољшања квалитета услуге рачуноводства и утицаја на финансијске извештаје.

Члан 19. Став 1 тачка 4

4. Правном лицу, односно предузетнику одузима се дозвола за пружање рачуноводствених услуга и брише се из Регистра ако:
 - 1) престане да испуњава услове за упис у Регистар;
 - 2) је упис у Регистар извршен на основу неистинитих података;
 - 3) донесе одлуку о престанку обављања ове делатности или престане да постоји као привредни субјект у складу са законом;
 - 4) поступа супротно прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Коментар: потребно је прецизније дефинисати који део прописа за спречавање прања новца може довести до одузимања дозволе за рад Агенције. У пракси се дешавало да су фирме кажњаване према ЗСПНИФТ за формалне недостатке (пример - није уписано време или датум када је идентификована странка или није стављен потпис на фотокопију личне карте странке ...).

Непрецизно дефинисање ове одредбе доводи до несигурности код рачуноводствених агенција и до потенцијалног губитка дозволе за рад због формалних недостатака испуњавања обавеза по

ЗСПНИФТ односно дефинисати прецизно шта значи „поступа супротно прописима“.

Члан 22.

5. Правна лица и предузетници дужни су да пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом.

Поверилац је дужан да, пре састављања финансијских извештаја, достави дужнику списак неплаћених обавеза.

Лица из става 1. овог члана дужна су да одговоре на захтев овлашћеног ревизора за независну потврду стања потраживања и обавеза.

Сва правна лица и предузетници који састављају Напомене уз финансијске извештаје дужни су да у том извештају у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама обелодане:

1) број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања; и

2) број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

Коментар: С обзиром на обавезност напомена и приказивања неусаглашених потраживања и обавеза потребно је у самом Закону јасније дефинисати обавезу усаглашавања истих. Најчешће се дешава у пракси да се не добије одговор на извод отворених ставки или се добије са кашњењем. У овом члану је потребно додати да су обвезници Закона дужни да одговоре на усаглашавање потраживања и обавеза свом пословном партнеру а не само на захтев ревизије.

Члан 23. члан 23 став 1 тачка 3 подтачка 2

6. Позиције, које се приказују у редовним годишњим финансијским извештајима правних лица и предузетника, треба да буду вредноване у складу са општим рачуноводственим начелима:

1) претпоставке да правно лице, односно предузетник, послује континуирано;

2) рачуноводствене политике и основе за вредновања примењују се

доследно из године у годину;

3) признавање и вредновање врши се на разумној основи, а посебно:

(1) може се признати само добит која се оствари до датума биланса;

(2) у Билансу стања приказују се обавезе настале у току текуће или претходних пословних година, чак и уколико такве обавезе постану евидентне само између датума Биланса стања и датума одобрења за обелодањивање финансијских извештаја

Коментар: није јасно на које обавезе се ово односи па сматрамо да ову подтачку треба прецизније дефинисати.

2. Члан 27. Став 3

Пословне књиге се затварају после књижења свих пословних промена и обрачуна на крају пословне године, као и у случајевима статусних промена, престанка пословања и у другим случајевима у којима је неопходно затворити пословне књиге. Након затварања пословних књига не може се спровести књижење у њима.

Рачуни у помоћним књигама који се користе дуже од једне године затварају се по престанку њиховог коришћења.

Пословне књиге се затварају најкасније до рока за достављање финансијских извештаја.

Коментар: У ставу 3 треба додати: осим за обвезнике ревизије код којих се могу књиге затворити у року за достаљање извештаја ревизије АПР-у.

У случају корекција по захтеву ревизије у закљученим књигама не би се могла спровести закључна књижења.

7. Члан 29 став 6

Редован годишњи финансијски извештај правних лица и предузетника, осим правних лица из ст. 4. и 6. овог члана, обухвата:

1) Биланс стања,

2) Биланс успеха и

3) Напомене уз финансијске извештаје

Коментар: с обзиром да је према овом нацрту Закона обавеза израде напомена и за микро правна лица наш предлог је да се

направи званична форма обрасца Напомена за правна лица која воде књиге по правилнику Министарства.

8. Члан 44.

Правна лица, односно предузетници дужни су да редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 31. марта наредне године, осим ако посебним законом није друкчије уређено.

Коментар: Сматрамо да је кратак рок за достављање извештаја и да исти треба померити на 30.04. јер ће утицати на квалитет извештавања од стране пружалаца рачуноводствених услуга из следећих разлога:

- **уведено је двојно књиговодство за предузетнике**
- **предузетници се морају разврстати у микро, мале, средње и велике тако да ће бити повећан број финансијских извештаја у пуном и у скраћеном обиму за предају са истим роком**
- **одређени број број правних лица је до сада предавао ГФИ пред крај рока због извештаја о Трансферним ценама у пуном обиму и мишљења ревизије**
- **скраћен рок за ФИ ће повећати трошкове књиговодствених услуга највише на терет микро (којих према податку из образложења нацрта за 2018.-ту годину има 150.286, малих правних лица (којих према податку за 2018.-ту има 14.110) и предузетника**
- **посебну пажњу треба обратити на апликацију АПР која је нестабилна последњих неколико дана пред крај рока**
- **Апликација за завршне рачуне треба бити постављена половином јануара због све већег броја захтева страних власника да се ФИ заврше до краја јануара**

9. Члан 44.

Правна лица, односно предузетници дужни су да редовне годишње финансијске извештаје за извештајну годину доставе Агенцији, ради јавног објављивања, најкасније до 31. марта наредне године, осим ако

посебним законом није друкчије уређено.

Коментар: Предузетници су физичка лица и потребно је финансијске извештаје физичких лица изузети од јавног објављивања у АПР.

Физичка лица имају право на приватност имовине.

Самим увођењем двојног књиговодства и израдом биланса омогућена је боља контрола предузетника.

3. Образложење упућеног предлога за измену Нацрта закона

Удружење рачуновођа и књиговођа Србије Урикс је окупило велики број рачуновођа из праксе са циљем побољшања квалитета услуга и угледа рачуновођа.

Подизање угледа струке и решавање проблема не постиже се професионалним звањима већ стабилним и разумљивим законским одредбама, смањењем администрације, партнерским односом рачуновођа и државне управе и уједначеним поступком према свим пореским обвезницима.

Мислимо да увођење регистра агенција и стицање професионалног звања неће утицати на решавање проблема са којима се сусрећемо у пракси а то су:

Нестабилност рада портала пореске управе, Croso, LPA, APR

- Честе измене прописа (пример - обрачун боловања и подношење документације за исте)**
- Увођење додатних евиденција без доказане користи од употребе истих (пример ПОПДВ образац)**
- Недовољно јасни закони чије тумачење је објашњавано великим бројем мишљења Министарства финансија**

